

Conclusionum Forensium,

1665, 8.

EXERCITATIO XXIII.

Ad Lib. XII. Digest. Tit. II. & III.

Quam,

27

Divina Gratia Favente,

P R Æ S I D E

WOLFGANG-ADAMO *Lauterbach* /

U. J. D. & Professore,

Placido Eruditorum Examini,

Ad diem 30. Decemb.

proponit

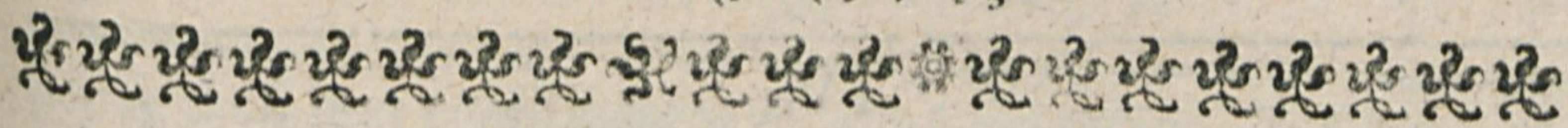
DANIEL *Roch* / Memming.

T U B I N G Æ,

Typis JOHANN. HENRICI REISI,

ANNO M. DC. LXV.

Conclusionum Forensium

EXERCITATIO XXIII.

Ad Libr. XII. Digest. II. Tit. III.

I.

Conditio jurisjurandi in conventionibus & contractibus admittitur, & negotium facit conditionale, etiamsi futurum quid faciendum vel dandum respiciat vel contineat: (a) in ultimis verò voluntatibus, etiam mortis causâ donationibus, tanquam turpis regulariter reiicitur, & à Pratore remittitur, (b) ita ut hujusmodi dispositiones pro puris habeantur; & illarum dies ex tempore mortis cedat; (c) quamvis factum sive rem, quam quis juramento jussus est promittere, omninò præstare teneatur, nec relictum prius efficaciter petere possit. (d)

a) *l. si quis cum debitore. ff. de jurejur. Petr. Loriot. in l. 4. ff. de jurejur. n. 5. ubi tamen seq. n. 6. in fin. ex parte dissentit.*

b) *l. 8. ff. de condit. instit. l. 112. §. fin. ff. de Leg. 1.*

c) *l. 5. §. 3. ff. quand. dies leg. ced. Brussel. tr. de condit. lib. 4. tit. 2. num. 8.*

d) *d. l. 8. §. 6. de condit. Instit. l. 26. ff. de condit. & demonstr. Loriot. d. l.*

II.

Qui se Titiam ducturum juravit, ille eandem & ob præcedentem, quam ignoravit, & subsequentem fornicationem bonâ conscientiam repudiare potest.

vid. *Carpzov. Jurupr. Eccles. lib. 2. def. 187. & seq. Diss. Petr.*

Loriot. in l. 10. n. 3. ff. de jurejur. per cap. quemadmod. X. de jurejur.

III.

Qui juravit se insulam ædificaturum, ille interesse præstando liberatur, nec præcisè ad factum illud compellitur.

arg. l. 13. inf. ff. de re judic. l. fin. C. de non num. pec. Panorm.

in cap. veniens. X. de jurejur.

IV.

Qui licitum juravit, quod illicitum credidit, præstare debet promissum.

c. 18. & de jurejur. Petr. Loriot. in l. 11. ff. de jurejur. n. 3.

V.

In confesso est, hodiè non tantum in augustissimo Camerae Tribunali, verùm & aliis plurimis Statuum Imperii Dicasteriis & curiis (a) regulariter permissum esse, ut quis juramentum possit præstare per procuratorem speciale ad id mandatum habentem: an verò ob juramenti personalitatem id fiat rectè & efficaciter, nonnulli in dubium vocant: putamus autem juramenti essentiaè absolutè non repugnare, si quis benè deliberatam suam mentem & voluntatem jurandi atque Deum in testem & perfidiaè vindicem invocandi, quoad effectum juridicum etiam coràm hominibus, sicuti per literas sive epistolam, & alia æquipollentia signa, (b) ita etiam per procuratorem, non quidem ut verum, sed ut per nuntium tanquam vocis suæ organum & nudum ministerium præstantem, explicet. (c)

a) vid. Ord. Cam. p. 1. t. 65. 66. Rec. Imp. de an. 1554. §. über die ses verordnen. Würt. Landr. p. 1. tit. 26. §. und ob ein procurator. it. tit. 27. §. und soll solcher Eyd. vid. Carpz. in l. F. p. 1. c. 12. def. 39.

b) vid. l. 3. C. si min. se maj. dix. l. 6. de R. C. l. 9. §. si quis nomen. ff. de hered. instit.

c) hoc enim etiam in iis, quæ personalia sunt, fieri posse, probat *c. ult. de procur. in 6.* Negandum tamen non est, magis prospectum iri & conscientiis & Reip. si partes juramenta, præsertim judicialia, præsentem & in propria personâ præstare cogantur, per rationes, quas latè adducit Oldekop. in speciali dissert. de *jurejur. in alter. an.* & statuta talia, quibus ad hoc partes adstringuntur, laudat Bruñem. *ad l. 2. §. 3. C. de jurejur. propt. cal.*

VI.

Juramenta, quæ in tertii præjudicium non redundant, nec observata vergunt in dispendium æternæ salutis, atque sic sine peccato adimpleri possunt, Jure Canonico (a) hâc in parte hodiè approbato valida sunt & servanda, licet illis promissa jure positivo sint invalida; (b) quo tamen in casu per hujusmodi juramenta negotia & actus per se

per se nulli non confirmantur & validi redduntur, sed jurans solummodo religionis vinculo & conscientiae, non ex justitiâ & naturâ contractus ad promissa præstanda adstringitur.

a) *c. 23. de jurejur. c. 2. de pact. in 6.*

b) contra dispositionem juris civilis *in l. 7. §. 16. ff. de pact. l. 5. C. de LL. l. 112. inf. ff. de Leg. 1.*

c) *arg. l. 5. C. de LL. arg. c. si diligenti. de for. comp. c. venientes, de jurejur. Franzk. lib. 2. Res. 6. n. 11. seqq. Carpz. p. 2. c. 15. d. 1. inf. Bas. Pontius tr. de Matrim. in lib. 12. c. 8. §. 7. per tot. Diss. Bachov. ad Tr. v. 1. d. 21. §. 1. lit. b. verb. de donatione inter virum.*

VII.

Asseveratio auf meinen Eyd/bey meinem Eyd / deliberatè ad dicti vel promissi sui confirmationè spontè vel ad mandatum Judicis facta, puta si Judex dicat: promitte juratus, gelob an auff dein Eyd / & alter annuat & promittat, verum quidem juramentum esse censetur. (a) in causis tamen, quæ corporale & solenne juramentum ein zierlichen / gelehrten / leiblichen Eyd requirunt, non sufficit. (b)

a) Layman. *in Theol. mor. lib. 4. tr. 3. c. 2. n. 1. Rauchb. 2. q. 2. n. 63. secus hoc est de Jure Canon. propter c. pen. X. de jurejur. & ibi Canis. Covarr. in quamvis. de pact. in 6. p. 1. pres. n. 8. in f. & n. seq.*

b) Barschamp. *de claus. c. 30. §. 1. Carpz. p. 2. c. 16. d. 6. Rauchb. 1. quest. 34. n. 16.*

VIII.

Sicut nec illa, quæ fit loco juramenti, an Eydessstatt / an recht geschwornè Eydessstatt / (a) quæ, quamvis juramento proximè accedat, juramentum tamen verum non est. (b)

a) Barschamp. *de claus. c. 36. §. 1. Carpz. l. F. p. 2. c. 16. def. 6. Rauchb. 1. q. 34. num. 16.*

b) v. Bachov. *ad Tr. vol. 1. Disp. 21. §. 1. lit. a. verb. vulgata. Cothman. vol. 4. R. 4. n. 338. Grav. 2. concl. 59. num. 35. Rutg. Rul. de Commissar. p. 2. lib. 2. cap. 11. num. 31.*

IX.

Obligatio religionis erga DEUM, quæ ex ipso juramento quâ tali oritur, ad hæredes jurantis non transit, unde nec illi ad promissi jurati impletionem sub reatu perjurii tenentur, nec si quid contra illud fecerint, perjuri fiunt, (a) etiam si jurans expressè quoque hæredum

hæredum mentionem in juramento fecisset; (b) hinc quoque infertur, quòd hæres jurantis ad effectum agendi vel excipiendi juramenti à defuncto præstiti relaxationem petere necesse nõ habeat. (c)

- a) hanc sententiam probant consuetæ in Germaniâ juramenti solennis formulæ: **So wahr mir Gott helffe / als mir Gott helffe.** Ames. *de consc. lib. 4. c. 22. n. 32.* Layman. *Theol. Mor. lib. 4. tr. 3. c. 10. n. 3.* Carpz. *p. 2. c. 36. d. 7. n. 4.* ubi in fin. etiam Lipsienses ita pronunciâsse refert: **Über diß auch das jurament so einier Vatter geleistet / Euch nicht verbindet.** Seraphin. *de privil. juram. priv. 68. num. 3.* & ibi Benekendorff. Molin. *de 1. & 1. 2. Disp. 150.* Grot. *l. 2. de 1. B. & P. c. 13. n. 17.*
- b) nemo enim sine speciali mandato in alterius animam jurare potest Zoës. *in comm. π. tit. de jurejur. n. 83.*
- c) Guid. Pap. *decis. 104. num. 4.* Carpz. *d. def. 7.*

X.

Etsi Tutor, si vel juramentum ipsi sit delatum, vel adversarius consentiat, ad jurandum volens admittatur, nolens non compellatur: (a) si tamen nomine pupilli in foro causam agens parti adversæ jusjurandum detulerit, ipsemet juramentum calumniæ speciale, quod aliàs malitiæ vocatur, præstare obstrictus erit; (b) nec differendus est actus usque dum pubes factus fuerit pupillus, prout in juramento litis decisorio pupillis delato, si ipsi spontè jurare nolint (c) fieri solet.

- a) *arg. l. 3. ff. de in lit. jur. Bach. ad VVes. de jurejur. n. 4.* Hahn. *ibid. in fin.*
- b) *arg. l. 1. C. de jurej. pr. calumn. arg. l. 13. C. de judic. quod & in Foro Saxon. observatur, non obstante eo, quod in illo foro omne juramentum in propria personâ sit præstandum. v. Carpzov. in processu tit. 12. art. 1. §. 6.*
- c) *vid. l. 34. §. 2. de jurejur. vid. laud. Carpz. in proc. tit. 11. art. 2. n. 14. seqq.*

XI.

Ad juramentum purgationis prius haud devenitur, nisi adsint sufficientia indicia & præsumptiones; ex quo infertur, solam stupri & imprægnationis confessionem per se tam firmum indicium haud præbere, ut propterea stuprator Matrimonii promissionem negans de non factâ promissione juramento purgationis gravari debeat, ad quod tam facile non est properandum. *vid.*

vid. Joach. à Beust. *de sponsal. & matrim. p. 1. c. 47.* qui pro contrariâ sententiâ Protosynedrium Dresdense olim pronunciâsse refert, à quâ tamen hodiè recessit, teste Carpzov. *in Iurispr. Consist. lib. 3. def. 47.* ubi & ipse à sententiâ recedit, quam priùs defenderat & præjudiciis confirmaverat *in I. F. p. 1. c. 22. def. 4.* & latius *in pract. Crimin. p. 2. q. 68. num. 96.*

XII.

Sicuti nemo juramentum voluntarium deferre, ita etiam nemo juramentum delatum invitus suscipere cogitur, sed liberè recusare potest, (a) quapropter etiam qui tale juramentum defert, de calumniâ jurare non tenetur. (b)

a) *arg. l. 17. pr. de jurejur. junct. l. 5. C. de O. & A. Borcholt. de jurejur. c. 7. num. 1. Beust. in rubr. de jurejur. n. 23. & 53. Diff. Bachov. ad Tr. vol. 1. Disp. 21. § 19. lit. b.*

b) *Borch. d. tr. c. 2. n. 8. Beust. in d. rubr. n. 75. Schneidw. §. 11. I. de action. Diff. Franzk. in comm. ad π. de jurei. n. 99. Bocer. cl. 6. Disp. 18. §. 53.*

XIII.

At qui detulit, regulariter revocare non potest, (a) dum modò novæ non supervenerint probationes. (b)

a) *arg. l. 5. C. de obl. & act. Carpz. p. 1. c. 12. def. 4. Bach. ad Treutl. vol. 1. Disp. 21. §. 8. lit. c.*

b) *arg. l. 11. C. de R. C. Carpz. d. l. Diff. Franzk. in Comm. π. d. tit. n. 94. seqq.*

XIV.

Deferens judiciale juramentum, etsi nihil omninò probaverit, nihilominus auditur, (a) eo quoque in casu, quo aggressus est probationem & in eâ defecit. (b)

a) *per text. in l. 35. pr. de jurejur. l. fin. C. de fideicom. l. 25. §. pen. de probat. l. 11. §. 1. ver. amot. l. 12. pr. C. de R. C. Carpz. in I. F. p. 1. c. 12. def. 2. & lib. 1. Resp. 77. & de proc. rit. 11. art. 1. Vinn. lib. 1. select. quest. 42. Berl. p. 1. c. 29. n. 8. Diff. Bachov. ad Tr. vol. 1. D. 21. §. 9. lit. c. Meistert. ad l. 31. ff. b. t. in var. tract. quest. an reus judiciale recusare possit, si actor nihil probaverit.*

b) *arg. l. 11. l. 12. pr. C. de R. C.*

XV.

In actione recantatoriâ, cum criminalis propriè non sit, (a) judicialis juramenti delationi locus erit (b)

a) uti

- a) uti pluribus probat Carpz. in pract. crim. p. 2. q. 94. n. 50. Herm. Vultej. in l. R. l. 2. c. 19. n. 53. Prosp. Farinac. p. 3. oper. Crimin. q. 105. n. 71. & 77. Harppr. in §. in summa 10. n. 64. l. de in jur.
- b) Dissipse Carpzov. 3. Resp. 44. & cum ipso plures alii.

XVI.

Obstrictus est Judex decernere juramentum suppletorium, si aliâ ratione causam decidere nequeat, adeò, ut nisi deferat, ab ejus sententiâ appellari possit.

vid. l. 3. C. de R. C. Carpz. p. 1. c. 23. def. 2. & de proc. tit. 12. art. 2. n. 16. & seqq. Beust. in l. 31. de jurejur. Setler. de juram. lib. 4. c. 11. num. 8. Mynsing. 1. obs. 39.

XVII.

In quaestione, an auctore nil probante juramentum deferri possit, inter iuramentum necessarium & judiciale nullam diversitatis rationem subesse putat Petrus Lorientus, (a) quam tamen nos in aprico positam esse existimamus.

a) in l. 2. ff. de jurejur. num. 4.

XVIII.

Iuramentum etiam necessarium seu suppletorium adversario ex justâ causâ referri posse, docet quidem Petrus Lorientus, (a) sed sine sufficienti ratione. (b)

a) in l. 2. ff. de jurej. n. 3. per l. generaliter. §. 1. vers. sed juramento. C. de R. C. b) propter c. ult. X. de jurejur. Bachov. i. d. 21. th. 16. lit. d.

XIX.

Iuramentum Calumniæ generale, quamvis abrogari possit, & in Foro Saxonico jam pridem sit abrogatum, nihilominus tamen in Camerâ Spiren- si, & plurimis aliis Imperii Provinciis adhuc est in viridi observantia, (a) præstaturque non tantum in causa Civili, sed etiam Criminali. (b)

a) Ord. Cam. p. 1. t. 65. Rec. Imp. de anno 1654. §. über dises verordnen wir. Würt. Landr. p. 1. tit. 26.

b) per l. 2. pr. C. de jurejur. propt. calumn. c. 2. §. fin. eod. in 6. 2. Feud. 10. Harppr. in pr. l. de publ. jud. n. 13. Klock. tom. 3. conf. 191. num. 41. Damhoud. prax. Crimin. c. 128. n. 3. & 4. Bocer. el. 6. Diss. 18. th. 15. lit. f. Berl. 1. concl. 31. n. 27. Bruneman. in proc. Civili c. 15. n. 15. ubi n. 16. subiicit, à Reo criminis capitalis ob periculum perjurii hoc juramentum non exigi.

XX.

Iusjurandum in litem affectionis, in bonæ fidei actionibus directis locum habet, (a) à quibus nec Empti iudicium erit excipiendum. (b)

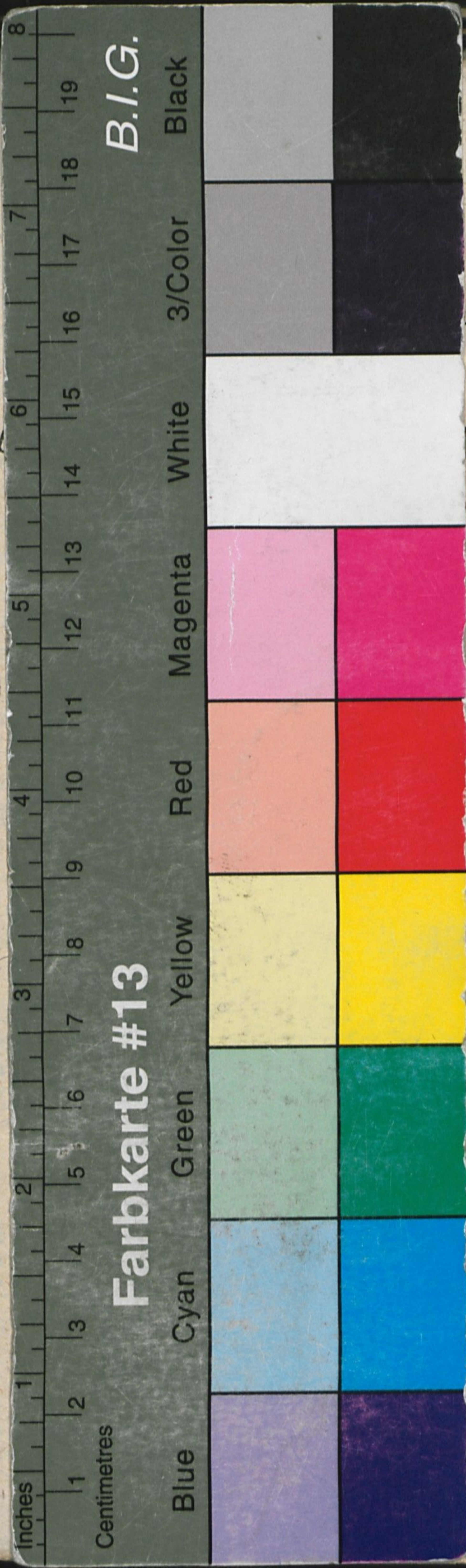
a) l. 5. pr. de in lit. jur.

b) arg. l. 8. ff. de in lit. jurj. O. Tabor. & Coll. l. A. h. t. th. 6. n. 1. Plot. tr. de in lit. jur. §. 4. n. 58. & seqq. Diss. Borcholt. tr. de in lit. jur. c. 4. n. 70. & seqq. qui tamen nostram communem esse ipse testatur, Bachov. ad Tr. v. 1. D 2. th. 12. lit. a.

X 2615924

7V 9A

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

.&III.

1665, 8.

27

Lauterbach /

ng.

EISI,

